

Onderwerp Informatie: voortgang aanpak aardbevingen

Steller 5.1.2e

De leden van de raad van de gemeente Groningen  
te  
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 5.1.2e Bijlage(n) 1                      Ons kenmerk 4696691  
Datum    Uw brief van                      Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Januari jl. stelden wij gezamenlijk een acht-punten-plan vast als antwoord op de aardbevingenproblematiek. Ons college zegde toe u met regelmaat te zullen informeren over de voortgang van dit plan.

Recente ontwikkelingen benadrukken de urgentie van een schaa sprong en een versnelling van dit plan, zonder het belang van regionale samenwerking en eendracht uit het oog te verliezen.

In deze brief, die volgt op eerdere voortgangsbrieven en/of rapportages aan uw raad, lichten wij deze noodzaak toe.

Recente ontwikkelingen.

- De beving van 30 september jl., waarvan het epicentrum nabij Garmerwolde lag, werd in grote delen van onze stad gevoeld. Niet eerder vond zo'n zware beving zo dicht bij onze stad plaats. Onze eerder verwoorde ongerustheid (zie paragraaf zienswijze) blijft: gelet op de recente beving, omdat aanvullende onderzoeken nog steeds onvoldoende zekerheid geven over risico's en omdat een reactie van de minister op onze zienswijze uitblijft.

- Dankzij intensief overleg met het ministerie van Economische Zaken (EZ) is er nog steeds discussie over financiële compensatie voor onze gemeente. Het gaat dan om regelingen of vergoedingen voor bijvoorbeeld aardbevingsbestendige nieuwbouw, versterking van de bestaande bouw of waardevermeerdering van woningen. De besluitvorming over de inzet van middelen en toepassing van regelingen (bv. NEN-advies voor aardbevingsbestendige bouw) verloopt echter traag.

Deze ontwikkelingen zijn aanleiding voor een nieuw debat (15 december as.) en een nieuwe hoorzitting in de Tweede Kamer over de gevolgen van de

aardbevingen door aardgaswinning in Groningen en de wijze waarop die gevolgen worden aangepakt en vergoed.

Ongeacht de uitkomsten van het Kamerdebat en de verdere besluitvorming van de minister vergt de impact die de aardbevingenproblematiek op onze stad heeft versnelling en opschaling gericht op realisatie van het gemeentelijke programma (Plan van Aanpak Aardbevingen / bijgevoegd). Aanzetten daartoe treft u bij de onderstaande punten van het acht-punten-plan aan.

o Zienswijze.

Aanvankelijk zou de minister van EZ augustus jl. met een “nota van antwoord” komen op de zienswijzen zoals die zijn ingediend op het “aangepaste gaswinningsplan NAM 2013”. Door de recente beving is deze termijn verschoven naar medio december opdat de minister van EZ nader onderzoek kan laten verrichten naar bevingsrisico’s in en nabij de zogenaamde Eemskanaalcluster.

In de door ons ingediende zienswijze spraken we al onze ongerustheid uit over de risico’s van de verschuiving van de gaswinning naar meer nabij (o.a.) onze dichtbebouwde gemeente.

Wij gaven daarin aan geen genoegen te kunnen nemen met het standpunt van de minister van EZ dat “marges en onzekerheden” in de berekeningen handhaving en verplaatsing van de gasproductie billijken. Marges en onzekerheden behoren ons inziens moreel uitgangspunt te zijn van een daarop gebaseerde veilige gaswinning.

Inzichtelijkheid in deze risico’s is bepalend voor onze reactie op komende initiatieven de minister.

o Kennis en voorlichting.

Kennisversterking heeft op dit moment hoge prioriteit als voorwaarde voor een verder te ontwikkelen gemeentelijk programma. Omdat we geen onderdeel vormen van het bestuursakkoord zijn we deels uitgesloten van regionaal onderzoek. Daarom hebben we zelf opdracht gegeven voor onderzoek. De onderzoekskosten worden door de NAM vergoed.

Kennis van kwetsbare groepen heeft hierbij de hoogste prioriteit. Instanties als ziekenhuizen en kennisinstellingen brengen de eigen situatie in beeld. Als gemeente verrichten wij o.a. onderzoek naar de kwetsbaarheid van een aantal representatieve scholen en een aantal exemplarische bouwwerken: bouwwerken die representatief zijn voor een categorie van bouwwerken en die zich lenen voor generalisatie.

Naar wij verwachten kunnen wij uw raad begin 2015 over de uitkomsten van deze onderzoeken informeren.

Voor meer en snellere kennis van de eigen situatie hebben onze bouwinspecteurs opleidingen gevolgd voor toepassing van de Nationale Praktijk Richtlijn (NPR) aardbevingsbestendige bouw en voor de beoordeling van bestaande constructies en schades. Verder wordt de technische kennis versterkt door participatie van toezichthouders in lopend onderzoek (via gezamenlijke inspecties en evaluatie-workshops).

Communicatie met inwoners wordt afgestemd met de Dialoogtafel, NAM, Veiligheidsregio Groningen (VG) en betrokken overheden en instanties. Deze afstemming blijft maar daarnaast wordt nu versneld gewerkt aan een eigen gemeentelijk communicatieplan. Onderdelen daarin: een plan voor communicatie met alle inwoners, het betrekken van corporaties en kennisinstellingen bij die communicatie, regelmaat in communicatie (via website, pers en bij brief), de (voorbereiding van de) organisatie van inloopbijeenkomsten voor stadsdelen en de coördinatie met de VG. Daarnaast wordt de communicatie coördinatie binnen de eigen gemeente versterkt en scenario's uitgewerkt voor lichte en zwaardere bevingen.

o Preparatie.

Op 21 februari jl. is het Incidenten Bestrijdingsplan Aardbevingen (IBA) door het bestuur van de VG vastgesteld (zie raadsbrief juli).

Gelet op het veiligheidsrisico van onze gemeente rijst de vraag of het IBA voldoende rekening houdt met dit risico. Mocht de vervolgdiscussie over het gaswinningsplan daartoe aanleiding geven dan zullen wij aandringen op aanpassing van het Incidenten Bestrijdingsplan.

Voor optimale hulpverlening is efficiënte communicatie tussen alle partijen van groot belang. In de vorm van een praktijkoefening zal die communicatie en inzet van middelen worden getest.

o Schadevergoeding en aardbevingsbestendiger bouwen.

De minister meldde onlangs dat "alle schade wordt vergoed".

Dit is maar ten dele waar. In onze gemeente wordt vooralsnog alleen de directe schade vergoed.

Indirecte schade (b.v. imago) wordt niet vergoed. Daarbij beperken de programma's gericht op versterking van de bestaande bouw en aangepaste nieuwbouw zich tot het aandachtsgebied.

Daarom zijn/worden de volgende acties ondernomen.

Nieuwbouw.

Als gemeente kiezen we voor aardbevingsbestendige nieuwbouw, onder meer door overname van het interim advies van de NEN voor aardbevingsbestendige bouw (dat anticipeert op nog in te voeren Nationale Praktijkrichtlijn aardbeving bestendige bouw). Wij adviseren particuliere

bouwers het interim-advies eveneens toe te passen (documentatie is bv. aanwezig bij bouwaanvragen).

Met de minister is afgesproken dat wij betrokken worden bij de ontwikkeling en toepassing van de NPR, ook omdat een NPR-vergoeding voor onze gemeente tot enorme kosten bij het Rijk leidt.

Lopende (en komende) projecten in onze gemeente ondervinden financiële schade als gevolg van maatregelen die samenhangen met het aardbevingsbestendig maken van deze projecten: extra onderzoekskosten, kosten van bouwtechnische aanpassingen en verdragingskosten.

Deze extra kosten hebben wij geïnventariseerd en gemeld bij de NAM als opmaat voor een juridisch vervolg.

Daarnaast overleggen wij tezamen met andere organisaties met een publiek karakter (corporaties en kennisinstellingen) binnenkort met de minister over de (vergoeding van de) totale financiële schade bij nieuwbouwprojecten.

Bestaande bouw en schadeherstel.

Meer nog dan de nieuwbouw leiden preventieve aanpassingen in de bestaande bouw en het herstel van schades tot enorme kosten. Preventie en herstel worden gecoördineerd door het Centrum Veilig Wonen (CVW) te Appingedam. We verwachten dat hier een te beperkte capaciteit beschikbaar zal zijn gelet op het beoogde programma.

Gelet op de beperkte capaciteit van het CVW en de noodzaak van preventieve maatregelen ook in onze gemeente ondernemen wij de volgende acties:

- Tezamen met de betrokken (publieke) organisaties gaan we aan de hand van de resultaten van lopende onderzoeken een programma ontwikkelen voor versterking. Slimme oplossingen moeten bijdragen aan een betaalbare aanpak, bijvoorbeeld de combinatie met onderhouds- en duurzaamheidsmaatregelen.
- binnen de eigen gemeente wordt een deel van het strategisch- en kernvastgoed en de infrastructuur met regelmaat en direct na bevingen geschouwd. Schade wordt op een centraal punt binnen de eigen organisatie gemeld voor verdere afwikkeling richting NAM. Gemeentelijke toezichthouders zijn en worden geïnstrueerd en worden zo nodig opgeleid voor deze werkzaamheden.
- We verkennen de mogelijkheden van samenwerking tussen de gemeente en m.n. de corporaties voor een snelle aanpak van de meest urgente problemen m.b.t. preventie en schadeherstel.

o Regionaal Energie-alternatief

Samen met de Provincie - en regio Groningen worden de mogelijkheden voor een regionaal Energie-alternatief uitgewerkt. In dit alternatief willen we innovatieve verbindingen leggen tussen stad en regio via lokaal opgewekte



energie. De regionale mogelijkheden voor “biobased economy” (biomassa als grondstof voor chemie en andere producten), geothermie en energielandschappen, worden verkend.

Het door ons samengestelde document “De Groene Loper” verwoordt deze ambitie om duurzaam en aansluitend op regionale mogelijkheden de economie te stimuleren.

Een ander project dat goed past bij ons streven is het masterplan Meerstad Noord oftewel een grootschalige opslag van energie door middel van twee valmeren.

Tenslotte.

Ons (toekomstig) welzijn, de kwaliteit van wonen, leven en werken in onze gemeente, wordt voor een belangrijk deel bepaald door het veiligheidsvraagstuk dat volgt uit de gaswinning.

Gegeven de recente ontwikkelingen vergt dit veiligheidsvraagstuk een krachtige benadering. Via bestuurlijk overleg op alle niveaus, via aanpassingen in de eigen organisatie, via kennisoptimalisatie en goede communicatie met bewoners en de regio en etc. geven we vorm aan onze primaire verantwoordelijkheid: een veilige stad!

Over de voortgang van deze acties zullen wij u met regelmaat blijven informeren.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,  
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,  
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink